

ST.

10. JUNI 1948
60. ÅRGANG
NUMMER 23-24

FRAM KRISTMENN FRAM

OLAV

INNHO L D S F O R T E G N E L S E :

DEN ENKELTES OPPGAVE I KATOLSK AKSJON - Å
BÆRE KRISTUS INN I VERDEN - NOEN ØKUMENISKE
BEMERKNINGER - KATOLSK PROFILER AV I DAG
TIL STIKLESTAD - KATOLSK KONSERTKOR - ET
SORGENS MINNE - DIKT - PASTOR UGEN 85 ÅR

DEN ENKELTES OPPGAVE I KATOLSK AKSJON

Av dominikanerpater ALBERT RAULIN, Oslo

Siden det emne som her skal behandles heter: den enkeltes oppgaver i katolsk aksjon, vil jeg til å begynne med minnes den som aller først fikk en slik oppgave. Hans navn kjenner vi ikke. Vi vet bare at han var besatt av djevelen, ikke hadde noen klær på seg, bodde i graver og var så gyselig sterk at ingen kunne mestre ham; han rev av seg lenkene og slet fotjernene i filler. Men så en dag kom Jesus til ham og han ble befridd av djevelen. Lukas forteller videre: «Og mannen som djevelen var fart ut av, ba om å få være med ham, men Jesus sendte ham bort og sa: vend tilbake til ditt hus og fortell hvor store ting Gud har gjort mot deg.» Hans oppgave er altså ikke å slutte seg til disiplenes flokk. Han skal tilbake til sitt miljø og der bære fram sitt vitnesbyrd alene. Av dette kan vi lære at Kristus pålegger den enkelte en slik oppgave. Mer kan vi ikke lære av denne episoden av den enkle grunn at vi ikke vet noe om hvordan den forhennevende besatte mann klarte sin oppgave.

Hva oss selv angår er én ting klar. Enten vi er isolerte eller vi hører til en gruppe, er vår personlige utdannelse vårt indre liv, vår dype og motiverte overbevisning og vår uselvskhet det vesentlige. Det skal her bare nevnes.

En bemerkning som ligger nær: det viktigste for alle som vil gå til aksjon, som vil handle, er først «å være». Den som «er» en katolsk kristen trenger ikke noe annet enn å være naturlig i hele sin adferd: hans natur er jo blitt å være en katolsk kristen. Han vil selvfølgelig også bry seg om å planlegge sitt apostolat, å organisere sine

bestrebelse. Men i alle tilfeller, enten det lykkes eller ikke, vil han være en utmerket tjener av den katolske aksjon. Hjemme, på skolen, på verkstedet, på universitetet, på en skitur eller på badestranden er han et vitnesbyrd og nettopp fordi han ikke anstrenger seg for å være det. Han er seg selv, en ung katolikk, og det overbeviser. Ta det med ro. Den som fordi han er katolikk, plutselig kommer i tanker om at han bør drive katolsk aksjon og kommer med et lite innlegg om hvor storartet det er å være katolikk, vil ikke overbevise noen. Den første overbeviser fordi han er naturlig, den andre ikke, fordi han virker tillært. En slik bemerkning er almengyldig. Den er tross alt på sin plass her fordi den har en særlig betydning for den enkelte som ofte ikke har noen anledning til å drive katolsk aksjon i egentlig betydning. Han kan trøste seg med å huske på at han driver den beste katolske aksjon ved å være seg selv, hva han enn måtte være, hvis han først i sjelens dyp er blitt en sann Kristi disippel.

Men det viktigste problemet er: kan en isolert katolikk ha en annen innflytelse på sitt eget miljø enn den han utøver ved å være en god katolikk? Kan han gå til aksjon, ta offensiven. Der begynner jo den katolske aksjon i egentlig betydning.

Det er innlysende at det kommer an på ens indre kraft samt ens naturlig og overnaturlige evner og gaver. Det er et falsk demokrati som hevder at alle er i stand til å utføre et arbeid like godt. Nei, det finnes folk som er mer eller mindre gavet. For å lære andre, lede

VÅRE KIRKER på søn- og helligdager

KUNNGJØRINGER:

OSLO

St. Olavs kirke, Akersvegen 1.

*Sokneprestkontoret, tlf. 41 41 61
(Prestegrd. og Biskopen 42 52 87).*

Kl. 7: Stille messe.
Kl. 8.15: Fromesse m. preken.
Kl. 9.45: Low Mass. English Sermon.
Kl. 11: Høgmesse m. preken.
Kl. 19: Aftengudstjeneste.

St. Hallvards kirke, Urtegt. 29.

Fransiskanerne, tlf. 68 08 63.

Kl. 8: Fromesse.
Kl. 10.30: Høgmesse m. preken.
Kl. 17: Aftengudstjeneste.

St. Dominikus kirke, Neuberggt. 15.

Dominikanerne, tlf. 44 23 24.

Kl. 8.15: Fromesse.
Kl. 10.30: Høgmesse m. preken.
Kl. 18: Kompletorium.

Jesu Hjerter kapell, Nyv. 17, Stabekk.

Soknepresten, tlf. 53 77 55.

Kl. 9.05: Fromesse.
Kl. 10.30: Høgmesse.
Kl. 17.45: Aftengudstjeneste.

Grefsen kapell, Gladsveg 23.

Prestegården, tlf. 37 45 90.

Kl. 7: Høgmesse. Kl. 17: Aft.gudstj.

Vår Frue Villas kapell, Montebello, Smestad.

Prestegården, tlf. 55 81 21.

Kl. 8.30: Høgm. Kl. 16.30: Aft.gudstj.

ARENDAL:

St. Franciskus kirke, Tyholmen.

Soknepresten, tlf. 2209.

Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.45: Høgmesse.

BERGEN:

St. Paul kirke, Christiesgt. 16.

Soknepresten, tlf. 15 410.

Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

DRAMMEN:

St. Laurentius kirke, Cappelens gt. 1.

Soknepresten, tlf. 2019.

Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

FREDRIKSTAD:

St. Birgitta kirke.

Soknepresten, tlf. 1438.

Kl. 8.15: Ottemesse. Kl. 10.30: Høgm.

HALDEN:

St. Peter kirke, Kr. V.s pl. 1

Soknepresten, tlf. 1168.

Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.
Kl. 19: Aftengudstjeneste.

HAMAR:

St. Torfinn kirke, Torvg. 113.

Soknepresten, tlf. 1751.

Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.
Kl. 18: Aftengudstjeneste.

HAUGESUND:

St. Josef kirke, Haraldsgt.

Soknepresten, tlf. 3195.

Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 11: Høgmesse.
Kl. 18: Aftengudstjeneste.

HØNEFOSS:

St. Theresia kirke, Vesterntangen.

Soknepresten, tlf. 266.

Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

KRISTIANSAND S.:

St. Ansgar kirke, Kirkegt. 3.

Soknepresten, tlf. 4225.

Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

PORSGRUNN:

Vor Frue kirke, Sverresgt.

Soknepresten, tlf. 644.

Kl. 8: Fromesse. Kl. 11: Høgmesse.
Kl. 19: Aftengudstjeneste.

STAVANGER:

St. Svithun kirke, Dronningsgt. 8.

Soknepresten, tlf. 25 534.

Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.
Aftengudstjeneste.

SYLLING:

St. Hallvard kapell.

Presteboligen, tlf. 9028.

Kl. 9.30: Høgmesse. Aftengudstj.

TØNSBERG:

St. Olavs kapell.

Soknepresten, tlf. 2238.

Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

Abonnement på St. Olav kan også tegnes som gaveabonnement.

Mange vil sikkert abonnere på St. Olav. Men kanskje har de ikke tenkt på det? Kanskje har de ikke råd? Kanskje bor de i utlandet? Kanskje kan de ikke ordne det selv?

DU kan hjelpe! Vi har innrettet oss med gavekort (se siste side!). Det foregår slik:

1. Send inn kr. 10.00 til eksp. I retur får du et gavekort.
2. Send det til en eller flere du vet vil sette pris på det.
3. La mottageren helst få vite hvem som gir.
4. La eksp. få vite navn og adr. til mottageren.

Abonnement pr. år kr. 10.00, pr. halvår kr. 5.00, pr. kvartal kr. 2.50. — Til utlandet kr. 12.50 pr. år.

Klipp ut!

BESTILLINGSSEDDER

Nye abonnenter på St. Olav

1. (navn) ..... kr. ....
(adr. ....)
2. (navn) ..... kr. ....
(adr. ....)
3. (navn) ..... kr. ....
(adr. ....)

- a) Jeg betaler selv mitt abonnement.
- b) Abonnementene er en gave fra undertegnede og gjelder for 1948..... inntil det oppsies.
- c) Gavekort ønskes sendt.
(Stryk det som ikke passer.)

Min egen kontingent for 19.....

kr. ....

Tilsammen kr. ....

Beløpet følger i bankobrev — pr. post-anvisning.

(Stryk det som ikke passer.)

(Navn:) .....

(adr. ....)

Til: St. Olavs Ekspedisjon, Akersveien 5, Oslo, eller ved landets postkontorer.

ST. OLAV

KATOLSK UKEBLAD

Redaktør:

Dr. theol. I. Hansteen Knudsen.

Telefon 42 37 43. Akersv. 5, Oslo.

Redaksjon og ekspedisjon: Akersv. 5 I.
Telefon 42 37 43.

St. Olavs eksp. og forlag: 9.30—16,
unntatt onsdag. Lørdag: 9.30—13.
Utbetalinger kun tirsdag kl. 13—14.

Abonnementspris: Kr. 2.50 pr. kvartal,
for utlandet + avisporto.

Abonnement tegnes i ekspedisjonen og
på ethvert postkontor.

Annonser må være innsendt innen
fredag aften.

Liturgisk kalender:

SØNDAG 13. JUNI: 4. sønd. etter pinse. Ep. Rom. 8, 18—23. Ev. Luk. 5, 1—11.

Mandag: St. Basilius den store, bisk., bekj. og kirkelærer. Tirsdag: Vitus, Modestus og Crescentia, mart. Onsdag og torsdag: ferieldager. Fredag: Efrem, kirkelærer og bekj. Lørdag: Juliana av Falconieri, jomfru.

SØNDAG 20. JUNI: 5. sønd. etter pinse. Ep.: I Petr. 3, 8—15. Ev. Mt. 5, 20—24.

MANDAG: Aloysins Gonzaga, bekj.

Tirsdag: Paulinus, bisk. St. Hans-aften. Onsdag: ferieldag. Torsdag: Johannes doperen. Fredag: Wilhelm, abbed. Lørdag: Johannes og Paulus, martyrer.

SØNDAG 27. JUNI: 6. s. etter pinse.

dem, være sjelen i sitt miljø, trenger en styrke som ikke er gitt til alle.

For den som har en slik personlighet at han river andre med, er det ikke noe stort problem. Han er født leder. At han er katolikk gjør bare at hans naturlige prestisje virker i den gode retning. Det eneste råd han kanskje trenger er å huske at han er i Kristi tjeneste og at alle der til syvende og sist er «nyttige tjenere». (Luk. 17, 10.) Han må passe på ikke å dyrke seg selv og sine medfødte evner, men sørge for at de kommer alle til gode. Hvis ikke er han ikke noe annet enn en klingende bjelle.

Men slike personligheter som kan sette sitt preg, sitt personlige preg på et helt miljø, er sjeldne. Det er ikke de som interesserer oss, men de som er alminnelig begavet og disponerer fremfor alt over sin gode vilje. Hva kan de gjøre?

For det første kan de være en slags leder for et begrenset miljø. Ethvert menneske, selv uten enestående gaver, har en innflytelse i en viss krets. Det gjelder først å forstå at en slik innflytelse medfører et tilsvarende ansvar. Vi er ansvarlige for disse sjeler. Når vi er blitt klar over det, la oss ikke begynne med å preke eller noe sånt. La oss undersøke vårt lille miljø i evangeliet og den katolske morals lys. La oss sammenligne den vanlige opptreden i vår krets med det som Kristus har lært oss. Og når vi er blitt klar over det som klikker når vi har felt vår dom, la oss da gå til aksjon. Vårt miljøes svakhet er som oftest at de ikke er klar over sine svakheter. La oss ikke glemme at det norske folk i 400 år har latt være å skrifte, og forberedelsen til skriftemålet er samvittighetsransakelsen. Den som ikke er mer begavet enn de andre, men som har tenkt over de problemer av denne art et miljø innebærer, er egnet til å ta ledelsen og utøve en virkelig innflytelse, å kristne sitt miljø. Det er slett ikke nødvendig å begynne med mål som er utpreget katolske. Langt fra! Den som klarer å vende sine kamerater av med å småstjele eller lyve, driver en ypperlig katolsk aksjon. Vi er overbevist om at katolisismen, contra alle de andre idealer, er helheten: alt som er godt, edelt sant er katolsk. Så snart vi tjener det sanne og det gode er vår aksjon katolsk. Selvfølgelig, der hvor vi kan nå videre, der hvor vi ikke bare kan fremme noe som ikke er fremmed for katolisismen, men fremme selve det katolske helhetssyn, bør vi gjøre det. Det er alltid lettere for den som eier helhetssynet å virkeliggjøre de forskjellige deler helheten består av. Men det kan hende at en sjel, et miljø ikke er modne til å høre om hele sannheten. Det er ingen grunn til å la være å drive katolsk aksjon: ethvert skritt mot målet er betydningsfullt og stort i Guds øyne.

Den enkeltes oppgave er altså først å ta ledelsen i den lille krets han er i stand til å påvirke. Det kan være noen ganske få, ja det kan være en eneste venn, et par søsken. Det spiller ingen rolle. Bedre er det å gi seg i kast med en oppgave en kan klare enn å la seg knuse av en for tung byrde. Jeg tror at alle er i stand til å klare en slik oppgave hvis de måler sine krefter og velger sine mål i forhold til disse krefter. La oss ikke glemme den fordel det alltid er å ha et mål, mens de andre intet har. Vårt mål skal ikke alltid være å føre den eller den til Kirken, det skal først og fremst være å gjøre den eller den, ja om mulig hele miljøet mer kristent. Gud har andre tjenere enn vi. Vi har ingen garanti for at

vi skal se fruktene av det vi planter. Det er ikke vår sak å kjenne tiden og timen, men å gjøre det vi kan.

Ved siden av denne oppgaven, hvor vi har hele initiativet, melder det seg et annet problem. Jeg er katolikk og isolert. I min by eller bygd finnes det forskjellige ikke-katolske foreninger og blant dem flere hvis formål er godt. Ledelsen er ikke-katolsk, atmosfæren ikke-katolsk, av og til fiendtlig innstilt. Har jeg der en oppgave? Jeg kan ikke regne med at jeg der skal oppnå noen hovedrolle. Men er det ikke bra å slutte mine krefter til deres, siden formålet er godt? Isolert er jeg kraftesløs. Her bør ethvert tilfelle drøftes for seg selv. Det er klart at man ikke hører nok av katolske stemmer i de store norske foreninger. Det ville også være normalt å ta del i en studiesirkel som behandler spørsmål som vedrører Kirken og vår tro. Mot den anti-kristne front kan det være en ypperlig katolsk aksjon å samarbeide med protestanter, men alt dette er fåfengt hvis vedkommende katolikk ikke er godt nok utrustet for å klare oppgaven. Og derfor må en i alle disse tilfeller rådspørre soknepresten og handle i intim kontakt med ham eller med ungdomspresten.

Og til slutt en viktig bemerkning. Hovedoppgaven for den enkelte er kanskje å holde opp å være den enkelte. Jeg vil si at enhver bør gjøre alt det han kan for intimt å samarbeide med soknepresten, menigheten og Ungdomsforbundet. Kontaktmennene har nettopp som oppgave å knytte slike bånd. Enhver burde skrive til forbundet, avlegge rapport over sine erfaringer, sine skuffelser, sine forventninger, sine ønsker, holde seg å jour med forbundets planer, instruksjoner og arbeid og om mulig følge med interesse det som skjer i andre land. For den katolske aksjon er til syvende og sist et fellesskap og den kan bare drives i fellesskap.

ET SORGENS MINNE

I går, 9. juni, var det 10 år siden tidligere redaktør av St. Olav, Mgr. Henrik Irgens plutselig avgikk ved døden. Det ligger ingen nærmere enn oss å minnes denne dagen som et smertelig minne — minnet om en forgjenger som i kraft av så mange rike gaver ikke bare hadde ytet det beste av sin ånd og sitt hjerte for den katolske presse i vårt land, men som også på alle de mange felter han var å finne i arbeidet for den norske katolske Kirke syntes kalt til å innfri de rikeste løfter.

Som nyutnevnt redaktør av St. Olav ble han i 1932 hilst av sin redaksjonssekretær, fru Dithmer-Vanberg med følgende vakre, men forpliktende ord: «... *presten* og *redaktøren* — mon ikke dypest sett denne kombinasjon er det rikeste og fruktbarste livskall av alle? Det er evighetens og tidens tjener forenet i samme person — det er ham som hører Guds røst gjennom tidens uvær og ser Guds spor på tidens veier og løser Guds vilje fra tidens egen vilje, idet han gjennomskuer fenomenene og viser oss realiteten i dem».

I de nesten seks år Mgr. Irgens fikk være «presten og redaktøren» lyktes det ham stort å innfri denne hilsen. Og virkningene skal hver dag minne hans etterfølgere om at skal lampen lyse, må oljen ikke mangle: at Guds nåde i sjelens hellige kar jevnt får mette den tærende flamme, inntil Herren selv blåser den ut slik han med giverens rett gjorde da han så plutselig tok tilbake den del av sin kjærlighetsflamme som brente i hans tjener Henrik Irgens.

I. H. K.

VÅR STORE OPPGAVE ER

Å BÆRE KRISTUS INN I VERDEN

Biskop Mangers' preken ved Kristi Legemsfest i Oslo

Den som eter dette brød, skal leve evindelig.

Joh. 6, 59.

På Kristi legemsfest bærer vi Kristus ut i verden. Over hele den katolske jordkretsen blir han i skikkelsen av den hvite hostie båret gjennom byenes og bygdenes gater. Offentlig vil vi vedkjenne vår urokkelige tro på Kristi virkelige nærvær i alterets sakrament og kunngjøre hans uinnskrenkede herredømme over alle jordens og livets områder. Vi bærer ham ut av kirkene for å bære ham inn i verden, minne verden om at den er hans eiendom og at han vil legge alt og alle under seg.

Det er den dype og veldige mening med vår Kristi legemsprosjon. Sett utenfra finnes det ikke noe mer fredfullt og harmløst enn en slik prosjon. Men i virkeligheten er den et erobringstokt gjennom vår tids menneskehet. Gud går ut på erobring. Han stiller seg midt i tidens strømninger for å føre menneskene igjen oppad, opp mot strømmen, føre dem hjemad, opp mot det evige og guddommelige.

*

Våre moderne samfunn har kastet Gud overbord som en unyttig og hemmende ballast. Deres liv er blitt en rasende fart mot dypet, mot avgrunnen. De fleste mennesker vet ikke en gang mer at de blir revet med av strømmen, fordi Gud og det åndelige er sjaltet ut av det offentlige liv og fordi de så sjelden møter noen som strever mot strømmen, oppad, mot Gud, mot lyset, mot evighetens strand. Hva under da at de har mistet fotfeste og ikke mer har noe hold? De lar seg drive av nødens strøm som sluker dem i sitt umettelige gap. De lar seg drive av sine lyster og lidenskaper som fører dem til avgrunnens dyp eller ubønnhørlig tårner mot de evige, ubendige livslover. De lar seg drive av hovmot over sine tekniske og vitenskapelige oppfinnelser som får dem til å tro at de er seg selv nok, uavhengig av Gud og hans lov. De lar seg drive av massens uimotståelige makt som bare følger sine instinkter og leder inn i en blindgate.

På Kristi legemsfest trer Kristus Herren fram for menneskene og roper: «Kom til meg alle som strever og har tungt å bære. Jeg vil styrke dere. Jeg vil gi dere livets brød. Hos meg vil dere finne et fast hold.» Ja, Kristi legemsprosjonen er et gripende uttrykk for Guds lengsel etter å tre inn i levende kontakt med menneskene og livet, lengselen etter å vinne alle mennesker for seg, deres sanne og eneste mål. Kristus i tabernaklet er livets Gud. Han er ikke noen museumsgjenstand som vi bare skal stå i beundring for. Fra tabernaklet vil han virke i oss og med oss. Han vil grunnfeste sitt rike. Hans rike er ikke bare him-

melen, men også jorden med det bølgende menneskeliv som han vil gi mening, retning og fart. Og han vil gjøre det gjennom oss. Men Gud alene kan tilkjempe og tiltvinge seg adgang i verdens liv og i menneskenes hjerter. Menneskehender og menneskeskuldrer formår ikke å gjøre det ut av sin egen kraft. Vi kjenner alle legenden om kjempen Christophorus som bar Jesusbarnet på sine brede, sterke skuldrer gjennom en rivende elv og som måtte oppby alle sine veldige krefter og spenne sine sterke muskler til det ytterste for ikke å bryte sammen under den guddommelige vekten. Og likevel lot Kristus seg bære av ham.

Det er også vår store og hellige oppgave: å bære Kristus inn i verden. Men det må kjempekrefter til for å bære ham gjennom tidens strøm, bære ham inn i menneskenes liv og menneskenes hjerter. Hvem skal da gi oss denne overmenneskelige kraft? Det er Kristus i alterets sakrament, der han gir sitt kjød og blod for verdens liv. Ham må vi gå til. Der øser vi guddommelig liv og guddommelig kraft. Styrket med dette guddommelige liv og denne guddommelige kraft blir vi sterke nok til å bære Kristus i oss gjennom tidens strøm og mot strømmen uten at vi bryter sammen. Og slik viser vi menneskene at Kristus er den sterkeste, den som alene kan fri dem igjen fra den nød og trelldom som hele menneskeheten nå sukker under og som har sin rot i det materialistiske livssyn.

*

Det store, ja, det eneste virkelige problem i vår moderne verden er dette: å gi menneskene igjen et åndelig livsinnhold, vekke i dem trang og uro etter det åndelige, det evige, få dem til å forstå at det gis noe høyere enn dette materielle liv, et åndelig, et guddommelig liv, det eneste som svarer til menneskenaturens lengsler. Vi kan ikke leve i en verden som trer alle åndelige verdier under føtter. Vi kan bare gjenreise vår ødelagte verden i det vi hevder vår beste og helligste arv: den kristne tro, den kristne etikk, og øser kraften til det av den kilde våre kristne fedre har øst av: hos Hvite Krist i alterets høyhellige sakrament.

Derfor har Kristi legemsprosjonen et særlig bud til vår åndsfattige tid, et særlig bud til oss som lever i denne tiden. Her er det brød som igjen kan læge og styrke verden og hjertene. Her er den kraftvin som kan inngy nytt livsmot og ny livskraft. Det er bare det at verden er blitt blind for Eukaristiens lys og kraft, blind for den brennende kjærlighet som strømmer ut av Frelserens hjerte. Nettopp derfor er det vår plikt og vår oppgave å forkynne denne kjærlighet for hele verden.

Men vi må forkynne den, ikke bare i det vi på

Noen økumeniske bemerkninger

Bemerkelsesverdig artikkel i Norsk Kirkeblad

I nr. 10 av Norsk Kirkeblad d. å. leser vi en høyst bemerkelsesverdig artikkel under overskriften «Noen økumeniske bemerkninger», av pastor Aksel Solbu. Av artikkelens tre punkter er det særlig det siste som har vakt vår oppmerksomhet, og vi gjengir derfor denne delen ordrett. Den ånd som preger artikkelen kan ikke annet enn dypt glede et norsk katolsk hjerte. En føler å ha blitt forstått, og med det er meget oppnådd i økumenisk retning.

Den siste «bemerkningen» gjelder forholdet til Romerkirken, og her heter det:

«Morgenbladet»s kronikk 7. februar 1948 inneholdt under overskriften «En kristen forfatter» en anmeldelse av pater Finn Thorn av Anker-Golis bok «Jeg hører livet til». Det tjener «Morgenbladet»s redaksjon til ære at den lot en katolsk geistlig anmelde boken. Det var bare en ting som ville vært enda meget bedre: Om en eller annen kjent evangelisk-luthersk norsk teolog hadde gitt Anker-Golis hatefulle skandtskrift det glatte lag som det fortjente! Tross iherdige forsøk, har det ikke lyktes meg å få tak i boken; den er utsolgt fra forlaget, har jeg fått opplyst. Men det kom ingen innsigelse mot pater Thorns referat, så det er neppe helt ved siden av. Det kan være grunn til å spørre om det åttende bud er sløffet i Anker-Golis katekisme.

Men hvorfor har ikke noen av vår kirkes menn satt Anker-Goli på plass? * Skyldes tausheten prinsipiell enighet med ham, eller skyldes den frykt for dem som sannsynligvis vil løfte skrik om «kryptoromanisme»? En kunne nesten tro det gjaldt visse tabuforskrifter i norsk kirkeliv og særlig at organisasjonene og deres menn var omgjerdet av disse. Eller er det slik at siden Oxfordrørets dager blir diskusjon her i dette land betraktet som en dødssynd når det gjelder spørsmål som har med kirke og kristendom å gjøre? Den som skriver dette, synes stundom å ha merket slike tendenser. Men — «ikke Andedamsfred», sa Kaj Munk!

Nå kunne en kanskje innvende at Anker-Golis bok ikke

* I Morgenavisen har pastor Riisøen gjort det. Red.

Kristi legemsfest synger ut vår tro og vår takk og vår tilbedelse. Det er bare et symbol på hele vårt livs holdning. Det er ved vårt daglige liv, ved hele vår ferd, at vi må forkynne Kristi kjærlighet, Kristi frelsende makt, syng ut vår tro og vår lykke. Vi må vise verden at det går an å kjempe mot strømmen, å bære Gud gjennom tidens strøm, selv om vi må spenne våre muskler til det ytterste, for Gud selv gir oss kraften til det, når vi ærlig og tillitsfullt går til ham som har det evige livs ord og gir oss livets brød.

*

Høgtelskede i Herren, det er vår hellige plikt, vår store oppgave å være levende monstranser som bærer Kristus inn i verden, inn i familiene, inn i hjertene, slik at han får innpass i alle livets områder, for han alene kan med sin kjærlighetsfulle allmakt omskape jordens åsyn og gjøre alle ting nye.

behøver motlegg fordi den ikke betyr så meget. Men til det vil jeg innvende at så lenge en bare holder seg til Romerkirken, kan en her i landet servere nær sagt hva en vil av skrøner, løgn og hets — og bli trodd! Og ikke taper en anskit som en ekstra god kristen heller! Vi mener riktignok her til lands ofte at vi har monopol på å være de best opplyste av alle om alt mulig — mens katolikken har monopol på det motsatte. Men det finnes endog norske kilder hvis vesentlige kilder til kunnskap om Romerkirken, deres teologiske embetseksamen til tross, later til å være Marta Steinsvik og pater Chiniquy! Jeg har selv både truffet og snakket med slike kolleger. Jeg husker også godt at en kjent misjonsprest for noen år siden skrev om et strøk av Madagaskar som fremdeles var «formørket av hedenskap og katolisisme».

Hva er grunnen til dette ukristelige sinnelag overfor de romersk-katolske? Det finnes vel ca. 3000 av dem her i landet, så om noen katolsk fare kan der neppe tales; det eneste måtte da være om ukirkeligheten og oppløsningen skulle nå så langt hos oss at Romerkirken vil framby seg som den siste utvei for mange alvorlige kristne, som ikke kan finne seg i at setningen «panta rhei» * blir gjort til kirkelig norm.

I Danmark er det ti ganger så mange katolikker som hos oss, og Romerkirken er der det største samfunn utenom folkekirken. Ikke rent få av den danske adel og endog enkelte av kongehuset er katolikker. Derfor er heller ikke så rent sjelden at danske evangeliske prester konverterer. Det skulle ikke undre om den ordinasjon som i disse dager finner sted i Odense, også fikk visse følger i den retning. Men tross faren der skulle være større, hører en i Danmark aldri om slike hatske angrep på Romerkirken som hos oss. En bok som Anker-Golis ville neppe sett dagens lys der.

Jeg kjenner personlig ikke mange katolikker. Men ved et par leiligheter under krigen fikk jeg anledning til å møtes med katolikker simpelthen som medkristne. Jeg skulle tro atskillige andre har hatt samme opplevelse, — for det var virkelig en opplevelse.

Vi må her være klar over at uvitenhet og fordommer aldri kan gagne — bortsett fra at det er uverdige for kristne. Romerkirken er virkelig ikke bare paven og Franco og noen eventyrlig fæle jesuitter! Forresten vil vel enhver ærlig iakttagere måtte innrømme at Pius XII er en av samtidens største kristne personligheter. Men kjenner endog norske prester til strømninger og personer innen vår tids Romerkirke som beuronerne og «volksliturgische Bewegung», Pius Parsch og Paul Couturier? Her er sannelig meget som påkaller ens oppmerksomhet og interesse — ja, som må fylle en med udelte glede og få en til å tenke at den fulle oppfyllelsen av Kristi ord Luk. 22, 32 ikke er så langt borte. Skulle vi ikke i en tid med så meget hat og oppløsning være kommet så langt som til å se på Romerkirken som en forbundsfelle i en felles kamp og på katolikken som kristne brødre?»

* d. e. «alt flyter».

En president og hans statsminister

Fritt oversatt fra «La Liberté» av Henri Werring.

PRESIDENTEN

Kristi Himmelfartsdag leste Den Hl. Far messen i consistoriumsalen. Professorene i Rom og i de andre italienske universitetsbyene var til stede. Blant dem kunne man se en 74-årig, meget kjent økonom. Han gikk til kommunionbordet og mottok det hellige brød fra Pavens hånd.

Denne gamle mannen hadde et nesten utmagret ansikt, men uttrykket i det var intenst og levende der han humpet framover gulvet støttet til en stav. Fem dager senere ble han av folkets kårne valgt til Italias president.

Da Luigi Einaudi mottok valget, formet han denne erklæringen som lyser av from tro og følt fedrelandskjerlighet: «Vox parlamenti, vox populi; vox populi, vox Dei. (»Parlamentets røst, folkets røst. Folkets røst, Guds røst.) Guds vilje skje. Måtte Han velsigne det ansvaret som nå legges på mine skuldre! Måtte Herren alltid stå meg bi!»

Den nye presidenten er en kristen, en troende som praktiserer sin tro. Etter at han hadde vært vitne til det triste fall av Huset Savoia, og hadde gitt sin loyalitetserklæring til republikken, hadde han likevel en sak å kjempe for, en stor og hellig sak som ikke var forsvunnet med det italienske monarki:

Her er noen av hans uttalelser:

«Når jeg går inn i en kirke, er det noe som alltid gjør like sterkt inntrykk på meg: den liturgiske sang — tonekunsten knyttet til de latinske strofer. De fattige konene som uttaler dem, skjønner dem kanskje ikke. Men ett forstår de: det er Kristi ord.»

«Religiøse spørsmål nærmer jeg meg alltid skjelvende ærbødig og uten å turde bruke min fornuft.»

Da Einaudi etter å ha stemt mot en ny, såkalt «frisinn» skilsmisselforord ble beskyldt for å ha brutt med sine liberale prinsipper, svarte han:

«Jeg er ikke interessert i om jeg har brutt med de liberale prinsipper. Jeg vet bare at jeg i åtte måneder har levd i et land hvor en slik lov som dere nå vil innføre gjelder, og at jeg i den tiden ofte har sett fraskilte ektefeller, splittede familier, og barn som forgjeves skrek på far eller mor.

Jeg tilstår at jeg ikke er istand til å bruke min fornuft i slike saker. Men ansikt til ansikt med en hellig institusjon — som familien — er kanskje den sunneste logikk å adlyde følelsen.»

Selv om man er uenig i formuleringen kan ingen kristen nekte president Einaudi sin respekt, sin beundring og sin takknemlighet. Den store vitenskapsmannen har bevart sin tro, naiv og vinnende enkel. Hans valg til Italias president er en glede for de italienske katolikker, og for hele den katolske verden.

STATSMINISTEREN

Ennå mere enn Luigi Einaudi — som med sitt politiske og økonomiske «frisinn» ofte ufrivillig har skadet Kir-

kens sak — er Alcide de Gasperi, en statsmann katolikken kan være stolte av. Tiden er heldigvis ikke kommet ennå for en vurdering av denne store kristnes fortjener. De kan bli både større og flere før han forlater arenaen, trett etter et sekels strid «pro aris et focis». «for alter og hjem».

Det er blitt sagt at det på bunnen av ethvert viktig politisk spørsmål ligger et teologisk problem. Ingen bør derfor undre seg over at den italienske regjeringssjefen så å si gjøre hver eneste av sine taler til en kristen trobekjennelse. Heller ikke bør man undre seg over at de Gasperi, like etter valgseiren, kunngjorde retningslinjene for sin framtidige politikk for Den Hl. Stol. Mer enn noen annen har denne klare, katolske statsmannen påvist hulheten i de skitne angrepene som Kirke og presteskap under valgkampen har vært gjenstand for.

«Vi vet at den italienske stat, i sitt forhold til Kirken, er helt uavhengig og fri. Vi ønsker at denne uavhengigheten skal vedvare. Det er også Kirkens vilje. Men vi vet også at vi moralsk og juridisk skylder Den Hl. Stol vår ytterste respekt. Vi er takknemlige for at presteskapet på en så oppofrende måte har viet seg den moralske gjenreisning og gjenskapning av et sunt, fritt og demokratisk Italia. Vi er Kirken takknemlig for dens ranke holdning og dens inspirerende eksempel i den siste delen av krigen.»

Under hele valgkampen ble de Gasperi ved å bekjenne sin tro på kristendommen og sin dyptfølte hengivenhet for Den Hl. Stol. Da han av kommunistpartiets visesekretær ble beskyldt for «å løpe Vatikanets ærend», svarte han med en tale i det såkalte «røde Bologna»:

«Herr Longo anklager meg for å tjene den katolske bevegelse. Hvis han med det mener at jeg tjener den katolske Kirke, har han rett. Det er sant: Jeg er en tjener av den katolske Kirke. Men jeg befinner meg i godt selskap. Jeg har ikke bare med meg det italienske folk og dere, mine tilhørere, men også vårt lands historie, hele Italias kristne sivilisasjon. Ingen revolusjonær ånd, intet tyrani skal noen gang få erstatte den følelse av fellesskap og rettferdighet som kristendommen representerer.»

TIL STIKLESTAD

Tiden for den årlige valfart til Stiklestad nærmer seg atter. Det var god oppslutning om den i fjor. Tre fulle busser med pilegrimer fra alle landets kanter rullet mot Stiklestad «i fedres spor». Alt forløp etter ønske. Det var et gledelig tegn som ga gode forhåpninger for årene framover. Men allerede i år melder vanskene seg igjen. En søknad om bensin til busser er blitt avslått. En stor skuffelse! Så må vi benytte jernbanen. Men det har den ulempe at vi kommer sent fram og snart må bryte opp

igjen. Togreisen gir oss ikke mer enn høyst 3 timers opphold på selve Stiklestad. Det minner om forhold fra krigsårene. Men likevel, til Stiklestad skal vi også i år! Tradisjonen blir opprettholdt. Må da ingen la seg skremme fra å være med på årets Stiklestadferd på grunn av de mindre behagelige reiseforhold. Pilegrimene anmodes derfor om snarest å gi beskjed om sin deltakelse til undertegnede. For de tilreisende vil alt bli gjort som gjøres kan fra vår side for å skaffe dem logi til en rimelig pris.

Det kan her meddeles at med hensyn til vår eiendom på Stiklestad har en foredlaktig forandring funnet sted, idet ved makeskifte i oktober i fjor det jordstykke som ligger til høyre for oppgangen til St. Olavs kapell ble byttet med et forholdsvis større jordstykke bak kapellet og derfra nedover mot Korshaugbekken. På den måte eier Kirken nå ett sammenhengende jordstykke, kalt Rognhaug Store. Det gir bedre mulighet til realisering av planene som går ut på å gjøre Stiklestad til et utpreget katolsk valfartssted. Hele eiendommen vil bli inngjerdet.

Som kjent har man siden i fjor holdt på med å anlegge en storstilet stemneplass med friluftsscene i dalsenkingen like bak St. Olavs kapell. Det er ikke mer enn ca. 20 meter mellom scenen og kapellet som dermed får en dominerende stilling for scenens bakgrunn. Framtiden vil vise om dette sammentreff alltid er like heldig for begge parter.

Hva kapellets interior angår vil pilegrimene i år finne 12 nye behagelige kirkebenker, en høyst nødvendig og lenge imøsetett forbedring. Det arbeides dessuten med å få oppsatt et stilfullt tabernakel.

Trosfeller! Slutt opp om Stiklestadferden også i år! Olsokdagen i Trondheim og på Stiklestad! Velkommen!

S. Hünen, ss. cc.,

sokneprest ved St. Olav, Trondheim.

En bok alle norske katolikker bør eie

For ca. 10 år siden utkom på Det Norske Samlaget «Latinske hymner og sekvensar» i serien «Bokverk fra millomaldere», i norsk omsetning ved Ragnhild Foss. Dessverre er denne boken altfor lite kjent, også blant katolikker, og for at den ikke helt skal gå i glemmeboken vil jeg gjerne få slå til lyd for den.* Disse skønne hymner fra middelalderen finnes i vår kirkes liturgi og har altså vært sunget i våre gamle stavkirker og katedraler for reformasjonen. I Ragnhild Foss' inspirerte og poetiske gjendiktning taler de umiddelbart til oss og går like til hjertet. Som et eksempel på omsettersens lydhørhet, språksans og fine poetiske øre vil jeg gjerne få lov til å gjengi hennes omsetning av AVE MARIS STELLA:

Heil deg havsens stjerna,
Herrns moder milde,
møy som Gud hev verna,
Himmelhamn du stille!

Med sitt «Heil deg, sæle»,
Gabriel deg helsa;
underfullt hans mæle
bar oss bod um frelsa.

Sjå med dine klare
augo for dei blinde,
som i natt og fåre
kan 'kje ljøset finne!

Vil vår mor du vera,
våre ringe bøner
framfor Sonen bera,
Han din kjærleik løner.

Sæle mor, me eine
Honom likjast vilde,
vera gode, reine, —
bed for oss, du milde!

Måtte Gud det gjeva
at me i Hans gleda
fær med Jesus leva
og hans lovsong kveda.

Gud, du eine, sanne,
lat oss deg på prise.
Fader, Son og Ande
upp i Paradiset!

Sammenligner man denne gjendiktning med omsetningen i «Cantemus Domino» faller jo denne siste helt igjennom. Og en kunne nevne hymne etter hymne. Hennes omsetning av *Stabat Mater* f. eks. og *Dies Irae*, og ikke å forglemme Olavssekvensen *Lux Illuxit Laetabunda*. Det er vanskelig å framheve noen enkelte. Alle 33 må leses, læres og bli kjente og kjære for oss. Og vi kan synge dem på de herlige gregorianske melodier som ligger oss nordmenn så nær. Våre religiøse folketoner har jo sin opprinnelse i disse melodier, og det har lykket Ragnhild Foss å gjendikte hymnene rytmisk, slik at de gregorianske toner kan nyttes for de flestes vedkommende.

At Ragnhild Foss har omsatt salmene til nynorsk må ikke avskrekke noen fra å kjøpe boken. Nynorsken egner seg fortrinlig i poesi. Diftongene klinger så vakkert, og bruken av flertallsformene «teikni» for «tegnene», «augo» for «øynene» osv. har gjort det mulig for Ragnhild Foss f. eks. å omsette «Adoro Te Devote» i samme rytmer som den hl. Thomas fra Aquino brukte, og hymnen kan derfor i Ragnhild Foss' gjendiktning synges på den vidunderlige gregorianske tone, i motsetning til den lite vellykte og til dels platte gjengivelse av salmen i «Cantemus Domino».

Med «Latinske hymner og sekvenser» har Ragnhild Foss gjort et nybrottsarbeid av uvurderlig betydning, og vi får bare håpe at ikke trykningsvansker stiller seg hindrende i veien for at hennes omsetning av «Sekvensane i Missale Brevarium» kommer ut til fastsatt tid.

Bergen, den 1. juni 1948.

Rikk Strandenaes.

* Boken har vært utførlig omtalt tidligere både i «St. Olav» og bl. a. som kronikk i «Aftenposten.» Red.

KOR FOR KATOLSK KIRKEMUSIKK

Det søkes dannet et kor for fremforelse av eldre og nyere katolsk kirkemusikk. Det er ment å være et konserterende kor og bør derfor stå fritt og uavhengig av de lokale menighetskorene for å kunne gjennomføre den musikalske plan og de mer kvalitative krav, som ganske naturlig må settes.

Tilgangen er åpen for interesserte musikk- og stemmebegavede katolikker og ikke-katolikker. Man håper således på oppmerksomhet fra unge musikkstudierende. — Notekunnskap må i alle tilfelle settes som betingelse. Aldersgrense oppad er 50 år.

Lederne for de lokale menighetskorene i Oslo er alle interessert i dannelsen av et slikt kor og har tilsagt sin støtte, — foruten de herværende kirkelige myndigheter. Lederen for menighetskorene og herværende katolske kunstnere har allerede trådt sammen for å utarbeide retninglinjer og virkeliggjøre planen.

Man tenker koret startet fra kommende sesongs begynnelse, men mulige deltakere kan allerede nå melde seg og få opplysninger hos undertegnede. Det vil senere like for starten komme et opprop i St. Olav, samt avertissermenter i dagspressen med opplysninger om tid og sted for stemmeprøve og øvelseslokale.

Wilhelm Schwarzott Rolf Østbye
Tlf. 55 98 30. Tlf. 38 80 09.

Kåre Langvik Johannessen

Knut Raude André Bongard
Tlf. 37 98 26. Tlf. 55 04 17.

LUMEN HILARI

EIN TAKKESALME VED SOLARGLAD

Å, frygdefulle ljøs
frå den sæle herlegdomen
av den udøyelege, himmelske og heilage Fader,
å Jesus Kristus!

Her stend me ved solarglad, —
aftanljøset tendrast.
Me syng til æra for Faderen, Sonen og Guds heilage Ande.

Det er verdigt og rett
at dei heilage røyster syng til æra for deg,
du Guds Son, du som gjev oss livet.
Difor er det at menneskja lovprisar deg.

Denne einfelde salmen er enno å finna i det faste officium i den greske kyrkja. St. Basilius, biskop av Cesarea, kallar salmen «Ein takkesalme ved solarglad», men salmen skal ikkje vera dikta av honom. St. Basilius innførde vigilia i kyrkja i Cesarea i året 375. Salmen hev vore mykje umtykt.

Umsetjingi ved Ragnhild Foss.

Klar norsk fordømmelse av ordinasjonen av de kvinnelige prester i Odense

I nr. 20 av «For Fattig og Rik» (Indremisjonen) skriver bladets redaktør, H. E. Wisløff, følgende om ordinasjonen nylig i Odense:

«Onsdag 2. april ordinerte biskop Øllgaard på Fyn de tre første kvinnelige prester i Danmark. Det er den første ordinasjon av kvinner til presteembete som har funnet sted i den lutherske kirke. Ordinasjonen i Odense har vidtrekkende konsekvenser og er av betydelig interesse også utenfor Danmarks grenser.

Forut for ordinasjonen har stridens bølger gått høyt. Det ble sagt klart fra at en slik ordinasjon stred mot kirkens orden og felleskirkelig tradisjon. 514 prester undertegnet en erklæring hvor en ga uttrykk for den nød en slik handling ville føre bekjennelsestro prester inn i. 7 av Danmarks 9 biskoper nektet å utføre ordinasjonen, og Riksdagen måtte vedta nye bestemmelser om presteinnvielse for å få de tre kvinnene ordinert.

Søndagen etter ordinasjonen leste en del prester fra prekestolen en protest. Sokneprest Minds i Odense sa således kraftig fra i en protestskrivelse, som han leste i sin kirke. Menigheten reiste seg og ga sin tilslutning til kjenne. Ordinasjonen betegnes som «et stykke kirkelig selvtekt», og sier at både biskop Øllgaard og de tre kvinnene som ble ordinert har «satt seg utenfor det folkekirkelige fellesskap».

Københavnske lekfolk avgå dagen etter ordinasjonen i Odense en erklæring hvori det bl. a. heter: «Folkekirken er ikke lenger en enhet, men nå selvstendige bispedømmer, et sterkt skritt henimot folkekirkens oppløsning.»

Det kirkelige konvents protest går bl. a. ut på at «biskop Øllgaard er ikke en rett tilsynsman, og ordinasjonen er ugyldig».

Også her i Norge beklager vi dypt det som er skjedd i den danske kirke. Det er et brudd på kirkens orden og gamle tradisjon.»

LITT OM Å BLI GAMMEL

Så mange dyktige unge penner skriver i «St. Olav» nå, så det er en glede å lese bladet. Og kan hende er det lite plass for en gammel penn? Men det er jo et forsøk verd!

At det er deilig å være ung, er vel alle enig om, selv i harde tider som nå, med utallige vansker og for sterkt arbeidspress; for en naturlig ungdom er i grunnen alltid kampglad. Der er mange farer; men der er også så mange fordeler: ungdom er rik!

Alderdom, derimot, betyr reduksjon. Nå, reduksjon er et utiltalende ord; la oss omskrive og si «forenkling». Ut fra min egen erfaring synes jeg at både farer og fordeler innskrenker seg til to. Trette som vi er, står vi gamle i fare for å tape all interesse for dette liv, lukke øyer og ører for tidens tale, ja undertiden gi oss over til likefram livslede. Men livslede bringer lett med seg et ønske om å få dø som er såre langt fra hellighet.

Den annen fare er, tror jeg, å lukke øynene for vår egen reduksjon, tviholde på vår plass i samfunnet, vårt arbeid — til skade for arbeidet, for oss selv og for de yngre som burde slippe til. Samtidig som vi klamrer oss til selve livet her nede med en redsel for døden, som hos de gamle virker usigelig trist.

Men, hva er da alderdommens fordeler? Frigjøring og nærmring, tror jeg! Litt etter litt blir en løst fra så mange, fra trang til forandring, til adspredelse, ja selv fra arbeidet; det glir i bakgrunnen simpelthen fordi en orker det ikke mer. Og samtidig blir det rom i sjelen for den tanke at så forferdelig lenge skal vi ikke bli her hvor «det ytre menneske nedbrytes», som Paulus skriver. Og gleden ved å vite at vi skal *overleve*, bidrar i uhyre stor grad til at «det innvortes menneske dag for dag fornyes» — som Paulus fortsetter.

Jeg tror at hvis vi gamle så disse fordeler klart, ville vi ikke gi etter for selvmeddidenhet og lettere nå den alderdommens ro og visdom som Garborg uttrykker så vakkert i sitt mesterverk «Haugtussa»:

«Gjerne ho lever og glad vil ho døy,
blant folket heiter ho Visemøy.»

C.

Bidrag til barnas ferieopphold

Som bidrag til barnas ferieopphold har soknepresten til St. Olavs kirke, Oslo, mottatt følgende beløp:

Fru Sigrid Undset	kr. 100.00
N. N.	» 10.00
Sr. Ingeborg	» 15.00
N. N.	» 5.00
Frk. Christensen	» 20.00
Frk. Ingeborg Endresen	» 10.00
Frk. Østenstad	» 25.00
Frk. R. Foss	» 10.00
M. Christiansen	» 10.00
Fru Wiig Andersen	» 10.00
S. L.	» 50.00
Fru G. Jensen	» 50.00

Tils. kr. 315.00

Bidrag mottas fremdeles med takk.

St. Olavs og St. Hallwards sokneprestembeter, Oslo.

PASTOR UGEN 85 ÅR

I haven på Grefsen for 5 år siden.

Idet bladet går i pressen får vi underretning om at pastor P. Ugen, nestor blant Vikariatets prester, fyller 85 år søndag 13. juni.

Ettersom fem-årene føyer seg det ene til det annet og merkes hos oss andre, er det som om de hopper seg opp hos pastor Ugen uten at de synes hverken å tyngre eller telle. Vi har for anledningen hentet fram fra klisje-arkivet et bilde tatt på Grefsen for fem år siden til 80 årsdagen. Det kunne like godt vært tatt i dag, — bare buskene omkring har forandret seg. Pastor Ugen er den samme. Bare elskeligheten og hengivenheten til Gud og Kirken vokser for hver dag, og en behøver ikke å være 85 år for å forstå at bare *det* er et program som er verd hver liten stund en får lov til å leve.

Men ingen skal tro at denne gamle veteran blant vårt presteskap så helt lever hinsides døgnet og dets krav og begivenheter. Hver morgen feirer han den hellige Messe og istemmer med en aldri sviktende glød at han trer fram for Guds alter, for den Gud som har vært hans glede fra ungdommen av: «ad Deum qui lætificat iuventutem meam!» Og hver søndag reiser han fra St. Olavs prestegård — der han midlertidig bor — til kapellet på Grefsen og holder høymesse med preken for sin lille hjord der oppe. For de mange som søker ham, er han en avholdt sjelefører som med alderdoms visdom, fasthet og godhet formidler Guds ettergivende miskunn og kjærlighet.

Men én ting har han, den gamle gnistrende redaktør av «St. Olav» ikke mer i behold: minnet om sine egne journalistiske synder! Der er fra hans tid intet som tyder

på at han har vist hensyn overfor dem som ville unndra seg pressens argusøyne. Derfor skal det heller ikke lykkes ham ved «trusler» og beskjedenhet å unndra seg følgene av den fagets arvesynd som herved manifesteres:

Ad Multos Annos, — og på gjensyn om nye 5 nåderike år, ærverdige og høyt fortjente jublant!

Hec hjemme - -

NORSK KATOLSK UNGDOMSFORBUNDS
KONTAKTSMØTE 6.—9. MAI 1948

«Om jeg hadde profetgave og kjente alle løndommer og eide all kunnskap, og om jeg hadde tro så jeg kunne flytte fjell, men ikke hadde kjærlighet, da var jeg ingen ting.» (I Kor. 2.)

Norsk Katolsk Ungdomsforbunds første kontaktmannmøte hadde samlet representanter fra følgende steder: Bergen, Hamar, Haugesund, Honefoss, Oslo, Stabekk og Stavanger. Dessuten var representanter fra Arendal og Fredrikstad til stede ved en del av arrangementene.

Det ble tre interessante og positivt byggende dager, noe som ikke minst skyldtes den store interesse og vilje til arbeid som kontaktmennene la for dagen. For det var uten tvil et anstrengende program som var blitt satt opp. Både for kontaktmennene og forbundsstyret var dagen fullt besatt fra ottemessen om morgenen til dagens program langt om lenge ble avsluttet med et eller annet fellesarrangement om aftenen.

Motet var lagt an som et lynkursus for katolske ungdomsledere. I foredrag og diskusjoner ble de problemer som norsk katolsk ungdom har å stri med trukket fram i dagen og belyst fra alle sider. Der ble holdt foredrag av ungdomspresten, pastor I. Hansteen Knudsen om «Religionen i vårt arbeid», av pater K. Hanssen O.F.M. om «Katolsk ungdom og moralen», av pater A. Raulin O.P. om «Den enkeltes oppgaver i katolsk aksjon». Hvert enkelt foredrag rorte ved noe essensielt i vår ungdoms forhold til religionen og kunne fortjene en utførlig omtale her, noe som imidlertid ikke er mulig på grunn av plasshensyn. Det får være nok å forsikre at disse tre foredragene på en ypperlig måte tjente til å gi motet den riktige grunnstemning.*

Den første diskusjonen om «Ungdomsforbundets daglige virke» ble innledet av sekretæren Andre Bongard. Her ble forbundsstyrets disposisjoner tatt opp til grundig behandling. På grunnlag av de erfaringer som ble hostet i forbundets første virkeår ble styrets arbeidsmetoder og især kontakten med de enkelte menigheter gjennomgått. Gamle metoder ble forbedret og nye foreslått.

Dagen etter var det arbeidsmetodene i de enkelte lag og grupper som var oppe til diskusjon. Etter korte innledninger fra kontaktmennene fra Bergen, Haugesund, Oslo og Stavanger gikk diskusjonens bølger høyt. Trass i de mange ulikheter i arbeidsforhold og muligheter innen Vikariatets menigheter ble det en virkelig positiv meningsutveksling. Erfaringer ble lagt fram og droftet. Idéer som har vist seg å være fruktbringende i en menighet, ble gitt videre til andre. Det eneste aber var at det kanskje ble litt for meget av det gode: man fikk nesten ikke tid til å absorbere alt dette nye. Men litt etter litt vil nok de impulser til aktivisering av menighetenes ungdom som ble mottatt her, bli virkeliggjort i alle Vikariatets menigheter og bli en positiv støtte i arbeidet for å samle ungdommen til innsats for kirken.

Samme ettermiddag ble retningslinjene for «Ignis» tatt opp til behandling. Dette lille stensilerte organet er jo litt etter litt blitt en av de mest betydningsfulle faktorer i ungdomsarbeidet, noe som ikke minst skyldes redaktøren Hans Bruces dyktige ledelse. Det viste seg da også at kontaktmennene stort sett var enige i den linje som hittil var blitt fulgt. Noen praktiske forbedringer ble foreslått med hensyn til distribuer-

* Pater Raulins foredrag står som førsteartikkel i dette nr.

ingen, men ellers ble det uttrykt håp om at bladet måtte beholde den form det nå har.

Diskusjonen over emnet «Samarbeidet blant Vikariatets ungdom» var preget av viljen til å overvinne de vanskeligheter de lange distanser og forbundets svake økonomi betyr. Det er klart at man ved å organisere et effektivt samarbeid kan unngå at det samme arbeid blir gjort to ganger, noe som nå altfor ofte er tilfellet. Forbundsstyret fikk i oppgave å ta opp til behandling forskjellige forslag som kom opp og undersøke mulighetene for å sette dem ut i praksis.

Det siste ordinære møtet var viet «Katolsk barnarbeid». Gruppeleder i XI. Oslo speidergruppe, Øivinn Olafsen, ga en innføring i barnarbeidet, og der utspant seg deretter en livlig diskusjon. Selv om barnarbeidet som sådant ligger utenfor ungdomsforbundets virkefelt, er det av vital betydning at det sikrer seg at rekrutteringen til arbeidet er i orden, noe som kontaktmennene ved sin interesse og vilje til innsats viste at de var fullt klar over.

Utenom disse møtene var der arrangert forskjellige tilstelninger som bl. a. tok sikte på å gi kontaktmennene anledning til å lære hverandre bedre å kjenne, noe som lot til å lykkes over all måte godt. Især må avslutningstilstelningen, som vi ved St. Josephs-søstrenes imotekommenhet fikk holde på Snarøya i Oslofjorden, nevnes. Hans Høyververdighet biskop Mangers var til stede og satte i en manende tale hele ungdomsarbeidet som en del av lekmannsapostolatet i den riktige stilling i forhold til Kirkens hierarki.

Ellers gikk de siste timene med til samtaler hvor man utdypet de emner som var blitt behandlet tidligere på møtene, og mange av kontaktmennene knyttet forbindelser med katolsk ungdom i nærliggende menigheter som nok vil resultere i et livlig samarbeid. Det var i det hele tatt et av de mest typiske trekk ved hele møtet, denne vilje til positivt samarbeid som gikk igjen overalt. En fikk et sterkt inntrykk av at alle deltagerne hadde klart for seg at det eneste grunnlag for et fruktbringende arbeid for Kirken er en sterk kjærlighet til Gud og sine medmennesker, noe som også møtets motto ga uttrykk for.

Så står det bare igjen å overbringe deltagerne takk til alle dem som gjorde sitt til at det praktiske arrangement gikk så smertefritt som det gjorde; en takk vi først og fremst retter til dem som påtok seg innlosjeringen av de utenbys deltagerne og til søster-ordnere som på så mange måter var oss til hjelp. Uten deres og mange andres aktive bistand ville dette uhyre viktige møtet ikke kommet i stand.

Torfinn Juell.

KRISTI LEGEMSFEST I OSLO

Kristi Legemsfest ble som vanlig feiret i Oslo med stor oppslutning både av katolikker og andre interesserte. Det er med Kristi Legemsfest som med 17. mai: alt står og faller med været. Prosesjonen i det fri er så gripende i sin idé, at kan den ikke holdes, synes vi vi mister kirkeårets vakreste fest.

Men været var Guds eget vær. Det var som om skapningens Herre selv ville pynte for sin sønn. Mellom gråværsdager lot han det herligste solvær rinne opp og himmel og jord bugne i gull. Alteret i Kirken sto smakfullt og rikt i vårlig blomsterdrakt, og de to altrene som var reist i det fri, horte så helt dagen til, — det på Instituttet rankt mellom søyler og guirlander, det på kirketrappen stilfullt og likevel bugnende i vårfriske farver. Hvor nydelig den snøhvite silkebaldakinen var som innhagnet monstransen så kanskje bare de aller nærmeste. Hver liten detalj var tatt hånd om med kjærlige og nitide hender i kirken av St. Antonius-søstrene, på kirketrappen av søstre på Vår Frue Hospital og på Instituttet av søstre der.

Det som likevel denne gangen gjorde årets Kristi Legemsfest i Oslo til «alle tiders» — det sies visst hvert år! — var Solvguttens fortryllende sang i kirken og høytaleranleggets vellykkede bistand utendørs. Solvguttene sang seg inn i alles hjerter med Licinio Refices «Missa in honorem Sanctæ Claræ». Det lot til at det også for dem var en opplevelse å få framføre en messekomposisjon innen rammen av sin tiltenkte funksjon: Messen i sin fulle liturgi og virkelighet. Det var deres egen dirigent Torstein Grythe som førte taktstokken, og ved orgelet satt vår egen Rolf Østbye, Solvguttens faste akkompagnatør.

Hans Høyververdighet biskopens preken ved pontifikalmessen gjengis annetsteds i bladet.

Under orgelbrus gjennom høytalere plasert over portalen og ved Akersveiens gikk sakramentsprosesjonen den vanlige rute. Musikken som lød vidt over strøket, hadde trukket mer folk enn ellers om årene til manifestasjonen, og Norsk Films fotograf hentet seg «interessante bilder fra Kristi Legemsfesten som ble feiret i Oslo» ifølge Aftenpostens omtale av siste nr. av Lydfilmavisen. Oslo Katolske Ungdomslag har æren av høytalerarrangementet.

HAMAR. St. Torfinns Ungdomslag feiret pinseaften som samtidig var St. Hallvardsdagen ungdommens patronatsfest og hadde i den anledning besøk av ungdomspresten, pastor Hansteen Knudsen. Pastoren ga en fyldig utredning om Ungdomsforbundets arbeid etter at han tidligere på kvelden hadde holdt foredrag om «Vatikanets stilling under krigen» bygget på førstehåndsinformasjoner. Formannen Michael Tilly ledet møtet som var forholdsvis godt besøkt.

FREDRIKSTAD. Ungdomslaget i Fredrikstad avsluttet offisielt semestret søndag 23. mai. Etter fromessen dro ca. 35 ungdommer, deriblant noen gjester fra Oslo, med sokneprest Taxt i spissen ut til fabrikkveier Leo Müllers herlige sommersted i Rørvik. Etter høgmesstid kom også pastor Wysiecki. Med søsknene Borg-Müller som verter forløp dagen som et mønster på et fullkomment arrangement. Den kameratskapsånd i ekte katolsk livsglede som er så viktig i det alvorlige arbeid Katolsk Aksjon innebærer kunne ikke ytre seg vakrere og mer givende. Ungdomsforbundet var representert ved sekretæren, André Bongard, og lederen for det katolske ungdomsarbeid i Finnland, Olof Damstén, var kommet med som ungdomsprestens gjest. Også ungdomspresten, pastor Hansteen Knudsen, kom ned og tok del i noen timer. Der var taler av sokneprest Taxt, pastor Hansteen Knudsen, Damstén og Bongard, — sistnevnte redegjorde for Ungdomsforbundets arbeid i det forløpne år og for riksmøtet i Stockholm i pinsen. Samtaler om spørsmålet innen ungdomsarbeidet fortsatte til langt på natt. Sangerinnen Astrid Borg-Müller sang skjønne nummer til eget akkompagnement, og en kvartett av polske ungdommer sang polske ungdomssanger. Deltakernes takk til familien Müller og Ungdomslagets styre kommer til å fortsette i minnet om en herlig ungdomsfest.

U. F.

PORSGRUNN. Søndag den 30. mai arrangerte St. Olavs-laget en ungdomsaften i foreningslokalet. Formannen i laget, redaktør Siggen Olsen, åpnet møtet og ønsket de frammøtte hjertelig velkommen. I særdeleshet ønsket han aftenens gjester, formannen i Katolsk Ungdomsforbund, Torfinn Juell og Willem Gran, velkommen. Deretter ga redaktør Olsen et interessant referat fra St. Olavs Forbunds sentralstyremøte i Hamar. Etter at kontakten mellom de tilstedeværende var knyttet, ble ordet gitt til aftenens taler, herr Torfinn Juell. I sin ypperlige tale kom han inn på de praktiske problemer ved katolske ungdomslag eller grupper. Hans tale ble møtt med kraftig applaus av de tilstedeværende.

*

Søndag den 27. juni er hele menigheten innbudt til stortingsmann Carl P. Wrights eiendom «Mulevarde» ved Eidangerfjorden.

Yng.

UTLANDET

RIKSMØTE I STOCKHOLM FOR KATOLSK UNGDOM

I pinsen avholdt Sveriges Katolska Ungdomsförbund sitt syvende riksmøte. Møtet fant sted i Stockholm under stor tilslutning fra ungdommen utover landet og med deltagelse fra Danmark, Finnland og Norge. Mellom 150 og 200 ungdommer deltok i det krevende og interessante program som var satt opp.

Ungdomsarbeidet i Sverige har hatt en dødperiode under og etter krigen, men i det siste året er der blitt gjort et stort og grunnleggende arbeid for å bringe det hele inn i faste former igjen. Som et ledd i denne fornyelsen var riksmøtet

«De fyra stora» som svenskene kalte disse fire herrer: (fra v.) Olof Damstén, Finland, Sven Damsholt, Danmark, Gerhard - Bungerfeldt, Sverige, Torfinn Juell, Norge.

et overordentlig viktig tiltak. Alt som ble sagt og gjort vitnet om en dyp forståelse av det store ansvar vi har som unge kaolikker i ikke-katolske land. Og fordi nettopp denne forståelsen er og må være kilden til alt nordisk katolsk ungdomsarbeid vil det arbeid som nå drives av svensk katolsk ungdom sikkert bære rik frukt.

Samtidig var dette møtet den første anledning lederne for ungdomsarbeidet i de fire nordiske land har hatt til å komme sammen og drøfte felles problemer. Fra Norsk Katolsk Ungdomsforbund møtte formannen Torfinn Juell og sekretæren André Bongard.

På to lange og meget positive møter ble planene for det fremtidige samarbeid skissert. For tiden arbeider så de enkelte forbund med de idéene som var oppe og etter at resultatene av dette forberedende arbeidet er fremlagt vil man kunne gå over til realiseringen av et fast samarbeid. Og dermed er ungdomsarbeidet i Norden kommet enda et tydelig steg framover.

Toju.

VATIKANET:

VATIKANET. *Ambassadør Maritain forlater Vatikanet.* Den franske ambassadør ved Vatikanet, den berømte filosof R. Jacques Maritain, var forleden sammen med sin hustru, den kjente publisist Raissa Maritain, i avskjedsaudiens hos Pave Pius XII. Siden frigjøringen har ministerparet Maritain med ære representert sitt land ved det sentrum for kristen kultur som Vatikanet er blitt i tillegg til sin apostoliske misjon. Jacques Maritains ærverdige skikkelse har ikke minst vært en pryd for det fyldige corps diplomatique ved den Hellige Stol som teller en lang rekke fremragende kulturpersonligheter.

Den 6. juni forlot ministerparet Maritain Italia for å dra til U.S.A. der Maritain skal overta et professorat i filosofi ved universitetet i Princetown. Det er for øvrig første gangen dette berømte universitet har knyttet en katolsk vitenskapsmann til et slikt professorat.

VATIKANET. *Byggearbeider i Vatikanet.* For tiden pågår en rekke viktige bygningsarbeider innen Vatikanets område. I det pavelige palass, som hovedsakelig rommer audienshaller og kontorer, blir to saler restaurert, mens et nytt toetasjes hus blir oppført i strøket ut mot Piazza Risorgimento. Der skal ca. en million arbeidere kunne innta sitt middagsmåltid. Administrasjonslokalene til Vatikanets presseorgan «L'Osservatore Romano» blir dessuten ominnredet i samsvar med nye og moderne krav. Trykkeri, forvaltning og redaksjon får helt nye lokaler. («St. Olav» danner skole!) Sta. Martha klostret som ligger til venstre for Peterskirken og som under krigen tjente som oppholdssted for diplomatene akkreditert ved Vatikanet, vil bli ominnredet med henblikk på de store pilegrimsgrupper som ventes i det forestående jubelår, 1950. Særlig vil kjøkkenet bli atskillig modernisert.

PARIS. *En tidsmessig katekisme.* Siden april 1941 er der i Frankrike blitt gjort innledende arbeider som skal gi katekismen som det primære kirkelige undervisningsverk den rette form i samsvar med de krav som i dag stilles. Forberedelsen har siden nevnte år vært overlatt en Katekismekommisjon. Etter de første forberedende arbeider, som innebærer et inngående kritisk studium av den hittidige teksten og samling og ordning av alle innvundne erfaringer, har kommisjonen lagt fram sitt materiale i to forskjellige tids-

skrifter, «Documentation catéchistique» og «Mon catéchisme». I 1946 forelå det første program for religionsundervisningen for middelskolen trykt. Dette ble i 1947 i en forbedret utgave tatt i bruk av halvparten av de franske bispedømmer. En er siden blitt enig om at hver klasse krever sin egen særlige håndbok, og enkelte holdepunkter for en sådan forefinnes. Når derfor arbeidet skrider forholdsvis langsomt fram, er likevel meget vesentlig alt blitt ytet. I fjor ble der opprettet et permanent kontor, det såkalte «Centre national catéchistique», som understøtter kommisjonsarbeidet gjennom rundskriv og gallup-undersøkelser, tilstiler alle interesserte informasjoner over de kirkelige avgjerder, stiller seg til rådighet for de nyopprettede steder for religionsundervisning innen bispedømmene og sørger for den nødvendige tankeutveksling. Det permanente kontor søker også å knytte en nærmere kontakt med liknende innretninger i det katolske utland.

BONN. *Kristelig kulturarbeid.* I nærheten av universitetsbyen Bonn foregår der f. t. en aktivitet som har vakt berettiget oppsikt i kulturkretser. Det viser seg nemlig at det er gjennomførlig å drive et nokså omfattende kulturelt skoleringsarbeid ved siden av det vanlige menighetsarbeid. Hver tirsdag aften finner en rekke foredrag sted for menigheten i Bonn-Poppelsdorf om store kristne personligheter. De mest utsøkte foredragsholdere taler om skikkelser som dr. Sonnenschein, Paul Claudel, Sigrid Undset, Görres, Pasteur, Palestrina osv.

BUDAPEST. *Ungarns kirke tar kampen opp.* Iflg. spesialtelegram av 6. juni fra Budapest melder Daily Telegraph til Aftenposten at erkebiskopen i Ungarn, kardinal Mindszenti, har sendt ut et ualminnelig kraftig hyrdebrev, som ble lest i alle kirker i Ungarn i dag. Han fremholder at lovn, bedrageri og terror aldri har vært verre i landet enn nå, og han henstiller til alle katolikker å unnlate å lese de statskontrollerte aviser eller å lytte til ungarsk radio. Der råder fullstendig enighet i presteskaper om å motsette seg avkristningen av folket, sier han, og det er ikke innledet noen forhandlinger med staten om skolenes fremtidige stilling.

Den nye undervisningsminister i Ungarn, Ortutay, meddelte for en tid siden at de katolske skoler skulle sosialiseres. Lærerkreftene skulle fortsette, og likeledes religionsundervisningen, het det, men administrasjonen skulle bli overtatt av staten. Dette kunne høres uskyldig, men mistanken er blitt skjerpet i Ungarn etter alt det som er hendt i den senere tid både i Ungarn selv og i nabolandene, og man har ingen tro på at dette vil bli det siste skritt fra den nye regjeringens side. Kirken har derfor tatt kampen opp, og erkebiskop Mindszenti har truet med å støte ut av kirken alle de lærere som fortsetter etter at staten har overtatt.

R. I. P.

Vår kjære mor

Maria Helene Bronder

sov stille hen den 5. juni 1948 styrket med Kirkens nådemidler.

Barn. Svigerbarn. Barnebarn.

Begravelsen finner sted fredag fra Jesu Hjerte Kapel, Trondheim.

Ved en bedrift kan et par arbeidere og en kontorfunksjonær få stilling i løpet av sommeren eller til neste år. Leilighet vil kunne påregnes. Reflektanter bes sende billet mrk. «Bedrift» til St. Olavs Eksp. med utførlige opplysninger bl. a. om familieforhold.

GJØR BRUK AV DETTE!

Ordnes gjennom ekspedisjonen

GAVE-
ABONNEMENT
PÅ
ST. OLAV
KATOLSK UKEBLAD

Med hilsen fra:

ABONNEMENT FOR ..... ÅR

HUSHJELP søkes

Fanny Olsen, Vallegt. 8, III
oppg. 2 Oslo

Ny publikasjon av
dr. theol. J. van der BURG:
HELGENDYRKELSE

Fåes på St. Olavs Forlag
Akersveien 5, Oslo

Trykksaker — Protokoller
Kontorrekvisita

WITTUSEN & JENSEN A/S

Tlf. 42 18 80 (centralbord) - Oslo

Eivind Brosstad

Såpefabrikk
Telefon 42 67 04
Vognmannsgt. 8 - Oslo

T. S. JACOBSEN
Begravelsesbyrå

Ullevålsv. 1, Oslo.
Tlf. 33 23 34 - 33 22 46
Privat 55 85 50 - 69 43 72

A. LIEUNGH A/S
Papirforretning
Bogstadveien 56 - Oslo
(inng. Neuberggt.)

NORENBERG & CO. A/S

Margarinfabrikk

Oslo

Leverandør av den bekjente

«NOCO» margarin

HJEMMELAGET
ITALIENSK MAKARONI
G. Battistoni

Utsalg:
Bjordam kaffeforretning
Bygdø Allé 3 - Tlf. 44 80 81 - Oslo

HANS KARLSEN
MALERFORRETNING

Utfører all slags
malerarbeid.
Tordenskjoldsgt. 6 B.
Tlf. 41 07 76 — Oslo

Johan Olsen & Sønner

Murmester og entreprenørforretning

Kongensgt. 17, Oslo.

Etabl. 1896.

Telf. 42 50 85 - 42 52 23

J. L. NERLIEN A-S
NEDRE SLOTTSGT. 13 - OSLO
ALT I FOTO

NEBB er stedet for
alt elektrisk

Ø. Slottsgt. 8, Oslo Telefon 42 19 54

Spesialforretning i

HOSPITALUTSTYR

Tekstilvarer og sengeut-
styr for sykehus

SØSTERUTSTYR

Kjoler — forklær etc.
De gamle gode kvaliteter
begynner nu å komme
igjen.

SVERRE W. MONSEN
BERGEN